

Oahppoplána

Sámi buohccedivššároahpu bachelor

180 oahppočuoggá, oasseáigi / oahppobáiki Guovdageaidnu

Oahppoplána vuodđun lea Forskrift om nasjonal retningslinje for samisk sykepleierutdanning (Sámi buohccedivššároahpu nationála njuolggadusaid láhkaásahus) ja Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger (Dearvvašvuoda- ja sosiálafágaoahpuid oktasaš rámmaplána láhkaásahus).

Oahppoplána lea dohkkehuvvon Dearvvašvuodadiehtaga fakultehta dekána fápmudusa bokte 06.05.24 [ref. 24/45].

Oahppoprográmma namma	Girjedárogillii: Bachelor i samisk sykepleie Ođđadárogillii: Bachelor i samisk sjukepleie Eangalaskillii: Bachelor in Sami Nursing Sámegillii: Sámi buohccedivššároahpu bachelor
Álggahus	UiT Norgga árktalaš universitehta (UiT) fállá golmmajahkásaš ollesáigge- ja njealjejahkásaš oasseáigge- ja lávdaduvvon buohccedivššár bacheloroahpu. Dát oahppoplána gusto sámi buohccedivššároahpu bachelorii, oasseáiggeoahppu njealje jagi badjel. Oahppoplána čilge movt oahppu lea huksejuvvon, dan sisdoalu ja struktuvrra, ja lea vuodđun ohppui. Fáddáčilgehusat (Emnebeskrivelsene) čilgejit dárkileappot oahpu sisdoalu, oahppandoaimmaid, oahpahushámiid, progresevdnagáibádusaid ja árvoštallanortnegiid. Oahppoplána lea ráhkaduvvon Forskrift om nasjonal retningslinje for samisk sykepleierutdanning (sámi buohccedivššároahpu nationála njuolggadusaid láhkaásahusa), Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger (dearvvasvuoda- ja sosiálafágaoahpuid oktasaš rámmaaplána láhkaásahusa) ja Forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning (buohccedivššároahpu nationála njuolggadusaid láhkaásahusa) vuodul. Buohccedivššároahpu nationála njuolggadusaid vuodđun leat EU-gáibádusat buohccedivššároahpu sisdollui (Yrkeskvalifikasjonsdirektivet, maidđái gohčoduvvon Profesjonsdirektivet 2005/36/EF). Profešuvnadirektiivva ulbmil lea sihkkarastit ahte fidnokvalifikašuvnnaid dohkkeheapmi manná álkibut ja jođáneappot EU-riikkaid gaskkas. Oahppoplánii sáhttet boahtit muddemat fuolahan dihte oahppokvalitehta oktilaš ovdáneami.
Olahuvvon gráda	<i>Sámi buohccedivššároahpu bachelor.</i> Sámi buohccedivššár bachelorgráda addá vuoigatvuoda ohcat buohccedivššára autorisašuvnna Norggas, vrd. Lov om helsepersonell m. v. (dearvvasvuodabargiidláhka), §§ 48 ja 53.

Ulbmiljoavku	Oahppu lea sin várás geat dáhttot autorisašuvnna buohccedivššárin, ja earenoamáš oahpu sámi kultuvrralaš ja dearvvasvuoda- ja sosiála diliin, sámi servvodatdiliin ja kultuvrralaš oadjebasvuodas. Oahpus addo vejolašvuhta atnit davvisámegiela.
Sisabeassangáibádusat, ovdamáhttogáibádusat, ávžžuhuvvon ovdamáhttogáibádusat	Oppalaš lohkan gelbbolašvuhta dahje reálagelbbolašvuhta, ja gelbbolašvuhta davvisámegielas. Sámegielmáhttu sáhtta duodástit ovttá dáiguin: • Davvisámegiella vuosttaš- dahje nubbingiellan joatkkaskuvla dásis. • Vuodđoskuvlla oahppoduodáštus mii duodásta davvisámegiela vuosttaš- dahje nubbingiellan. • Ceavzán 60 oahppočuoggá dahje lohkanbadjeoahpu davvisámegielas eatnigiellan universitehtas dahje allaskuvllas. • Digitála njálmmálaš giellageahččaleapmi lágiduvvo sidjiide geat eai sáhte duodástit sámegiellgelbbolašvuoda oahppoduodáštusain. Buohccedivššároahpu bachelor lea dearvvasvuodafágalaš profešuvdnaoahppu gos muhtin ráje oahpposajiin leat várrejuvnon davvi Norgga ja sámi ohcciide. Eanet dieđut sisaváldineriid (opptakskvoter) birra gávdnojit Samordna opptak nammasaš neahttasiidduin.
Politiijadiuođáštus	Gáibiduvvo gustovaš politiijadiuođáštus buohccedivššár bacheloroahpu sisaváldimis, vrd. Forskrift om opptak til høyere utdanning (alit oahpu sisaváldin láhkaásahus), kapihtal 6. Ohccit geaidda fállujuvvo oahpposadji fertejit ovdanbuktit gustovaš politiijadiuođáštus, mii ii leat boarráset go golbma mánu. Gustovaš politiijadiuođáštus ferte leat addojuvvon oahpahasahussii ovdal beassá oassálastit klinihkalaš oahpahussii ja práksisoahpuide.
Jávohisgeatnegasvuhta	Buohccedikšostudeanttaide gusto Lov om helsepersonell (dearvasvuodabargiidláhka) ja sis lea jávohisgeatnegasvuhta. Studeanttat leat geatnegahtton oassálastit oahpahussii jávohisvuodageatnegasvuoda birra, ja fertejit vuolláičállit jávohisvuodajulggaštusa

	(taushetserklæring) Studentweb neahttabáikkis álggadettiin oahpuide.
Dohkálašvuoda árvvoštallan	Studeanttat árvvoštallojuvvojit dađistaga olles oahppoáiggis, Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (alit oahpu dohkálašvuodaárvvoštallama láhkaásahusa) vuodul. Geahča maddái dohkálašvuodaárvvoštallama (skikkethetsvurdering) birra UiT Norgga árkatalaš universitehta neahttasiiduin. Daid oktavuodain go lea vuoduštuvvon eahpádus studeantta dohkálašvuhtii, de váldá ásahusovddasvástideaddji erenoamáš dohkálašárvvoštallama.
Oahppanjoksosiid-čilgehus	Oahppu galgá addit oahppanjoksosiid Forskrift om nasjonal retningslinje for samisk sykepleierutdanning (sámi buohccedivššároahpu nationála njuolggadusaid láhkaásahusa) gáibádusaid vuodul čuovvovaš gelbbolašvuodasurggiid siskkobealde: • Dearvvašvuolta, buozalmasvuolta ja buohccedikšu • Dáruiduhttinpolitihka dearvvašvuodalaš ja sosiála váikkuhusat • Buohccedikšoprofešuvdna, etihkka, gulahallan ja ovttasdoaimman • Dieđateorijja ja dutkanmetoda • Fágalaš jođiheapmi, kvalitehta ja pasieantasihkarvuolta • Bálválusovddideapmi ja innovašuvdna • Teknologijja ja digitála gelbbolašvuolta UiT Norgga árkatalaš universitehta sámi buohccedivššár bacheloroahpu bajit dási oahppanjoksosiid-čilgehusat: Máhtut: Maŋŋel čađahuvvon oahpu galgá kandidáhtas leat: • viiddis máhttu buohccedivššára dearvvašvuodaovddideaddji, eastadeaddji, dálkkodeaddji, veajuiduhtti ja geahpideaddji funkšuvnnas ja maddái máhttu palliašuvnna birra. • máhttu buohccedivššu historjjálaš ovdáneami birra ja dan mearkkašupmi profeshuvdna- ja bálválusdoaimmaheapmái, ja ipmárdus buohccedivššu fidnoetihkalaš njuolggadusaide. • viiddis máhttu olbmorupmaša anatomijjas, fysiologijjas, biokemijjas ja daid dábáleamos

dávdamearkkain, dávddain, dávdamannolagas, dálkkodeamis ja farmakologijias.

- viiddis máhttu mikrobiologa, njoammuávdnasiid, njoammuriskaid ja infekšuvdnaeasteaddji doaibmabijuid birra.
- máhttu sámiiid vuoigatvuođaid birra, ja ipmirdit sámiiid stáhtusa eamiálbmogin ja movt giella, kultuvra ja árbevierut váikkuhit olbmui.
- máhttu dáruiduhttima birra ja movt koloniserenvásáhusat váikkuhit olbmuide áiggiid badjel ja sáhtta mielddisbuktit historjjálaš traumaid.
- máhttu eamiálbmogiid dearvvašvuođa- ja sosiála hástalusaid birra riikaviidosaččat ja máilmmiviidosaččat.
- máhttu movt historjjálaš traumat váikkuhit dearvvašvuhtii ja movt kultuvrralaš oadjebas práksis ovdánahtto.
- máhttu čilget buohccedikšofitnu profešuvdnan, ja maid reflekteret buohccedivššára servodatovddasvástádusa birra mas lea earenoamáš fuomášupmi ovttáárvosašvuhtii, searvadahttimii ja demokratiijai sihke unnitlogu- ja eanetloguperspektiivvas.
- viiddis máhttu buohccedivššu guovddáš árvuin ja doahpagiin riikaviidosaččat ja máilmmiviidosaččat.
- máhttu diedateoriijas ja dutkanmetodain, dovddiidit erenoamážit eamiálbmotmetodologijai, ja máhttu movt sáhttit ođasmahttit iežas fágagelbbolašvuođa.
- máhttu dearvvašvuođa- ja sosiálapolitihka birra, ja dan vuhtiiváldit, ja máhttit barggustis atnit ođasmahtton dearvvašvuođa- ja čálgoovuogádaga, lágaid, njuolggadusaid ja bagadusaid.
- máhttu dearvvašvuođabálvalusa jođiheamis, organiseremis ja innovašuvdnaproseassain, ja máhttit plánet ja čađahit kvalitehtaovdánahttinbargguid ovttasbarggus pasieanttaiguin ja oapmahaččaiguin.

Gálggat:

Maŋŋel čađahuvvon oahpu galgá kandidáhtta:

- máhttit atnit máhtu dáruiduhttima ja kollektiivvalaš traumaid birra.
- máhttit dásset fápmogaskavuođaid ja hábmet kultuvrralaš oadjebas birrasa pasieanttaide.
- máhttit atnit fágalaš máhtu ja dutkan- ja ovddidanbarggu relevánta bohtosiid teorehtalaš ja

praktihkalaš čuoimmaid oktavuodas, ja máhttit dahkat vuoduštuvvon välljejumiid máhttovuđot práksisa mielde.

- máhttit atnit fágalaš ja kultuvrralaš máhtu dearvvašvuoda ja buozalmasvuoda birra vai sáhtta vuogádatlaččat áicat, árvoštallat, mearridit, álggahit ja duođaštit ulbmilaš buohccedikšodoaimbajuid, ja maid árvoštallat daid váikkuhusaid ja muddet daid dárbbu mielde.
- máhttit identifiseret ja árvoštallat riskabeliid mat leat čadnon indiviidii, birrasii ja kultuvrralaš beliide, ja maid duođaštit ja álggahit relevánta doaimbajuid riskabeliid ektui.
- máhttit ovddidit oahppanproseassaid mat váikkuhit dearvvašvuodabálvalusa pasieantasihkarvuhtii, kvalitehtii ja luohtamuššii.
- máhttit atnit dieđuid oahppan-, birgehalla- ja rievddanproseassaid birra bagadallamis ja oahpaheamis pasieanttaid ja oapmahaččaid, studeanttaid ja relevánta bargiid.
- máhttit hálddašit relevánta teknologijja, fágalaš bargoneavvuid, bargovugiid ja gulahallanvugiid, ja maid áimmuhuššat buohccedikšobarggu diehtosihkarvuoda.
- máhttit reflekteret ja kritihkalaččat árvoštallat etihkalaš ja juridihkalaš hástalusaid teknologijja ja digitála čovdosiid geavaheamis.
- máhttit atnit fágalaš máhtu dasa ahte álggahit fágaidgaskasaš, ámmátlašgaskasaš ja surggiidgaskasaš ovttasdoaimmama, ja dan olis sihkkarastit oktiiheivehuvvon, ollislaš, oktalaš ja kultuvrralaš oadjebas dikšunmannolaga doaimmaid ja dásiid rastá.

Oppalašgelbbolašvuohta:

Maŋŋel čađahuvvon oahpu galgá kandidáhtta:

- máhttit doaimmahit fágalaččat dohkálaš buohccedivššu etihkalaš dihtomielalašvuoda, kritihkalaš reflekšuvnna ja viiddis máhttu kultuvrralaš oadjebasvuoda ja persovdnaguovdilastin buohccedivššu vuodul.
- ipmirdit movt pasieanttaid gielalaš ja kultuvrralaš duogáš hástala kvalitehta ja pasieantasihkarvuoda áimmahuššama.

	• máhttit plánet ja čadahit gulahallama ja ovttasdoaimbama pasieanttaiguin ja oapmahaččaiguin árvvusatnima, mielmearrideami ja integritehta vuodul, ja maid plánet ja jodihit kvalitehtabuorideaddji bargoproseassaid. • máhttit čilget sámi servodatdilálašvuodaid ja unnitlogu- ja eanetloguperspektiivvaid birra pasieantta ja dearvvašvuodabálvalusa deaivvademiin. • máhttit plánet ja čadahit dohkálaš dálkkasgieđahallama, das maiddái dálkkasrehkenastin, ja kvaliteahtasihkkarastit ovttaskas pasieantta dálkkasgeavaheami. • máhttit čájehit návccaid ja dáhtu eallinagi oahppamii, bargat máhttovuđot ja ovddidit buohccedikšofága ja dearvvašvuodabálvalusa kvalitehta. • máhttit iešheanalaččat identifiseret, digaštallat, ákkastallat, gaskkustit ja čállit buohccedikšofágalaš čuolmmaid.
Fágalaš sisdoallu ja čilgehus oahpu birra	Sámi buohccedivššároahppu lea profešuvdnaoahppu, mii čadahuvvo oasseáiggeoahppun njealji jagi badjel ja mainna olaha Sámi buohccedivššároahpu bachelor gráda. Čadahuvvon oahppu addá vuoddu ohcat norgga autorisašuvnna buohccedivššárin. Oahpus leat 180 oahppočuoggá, juhkkoujuvnon golmma oahppoovttadagaide njealji jagi badjel. Oahppu lágiduvvo lávdaduvvon oahppun man oahppobáiki lea Guovdageaidnu. Juoga geatnegahtton oahpahus čadahuvvojit maiddái eará oahppobáikkiin Finnmárkkus. Práksisoahput (hárjehallanoahput) čadahuvvojit ollesáiggeoahppun ja lágiduvvojit maiddái eará báikkiin go Guovdageainnus. Studeanta ferte rehkenastit mátkkoštemiid ja orrumiid 8 – 10 vahku práksisáigodagaid oktavuodas. Oahpus lea sihke báikkálaš, digitálalaš ja neahttadorjojuvnon oahpahus. Juoga oahpahus sáhtta leat oktasaš ja digitála eará oasseáiggeprográmmaiguin buohccedivššus ja deaivvadeamit joavkkuin ja oktagaslaččat sáhttet leat digitála. Gaskal deaivvademiid de ferte maiddái rehkenastit neahttavuđot barggu oktagaslaččat ja joavkkuin. Oahpu ulbmil lea: <i>«.. galgá gealbudahttit kandidáhtaid dasa ahte fuolahit olles olbmo vuodđodárbbuid, ovddidit dearvvašvuoda, easttadit ja dálkkodit buozalmasvuoda, geahpedit gillámušaid ja</i>

sihkkarastit árvvolaš jápmima. Fuolalaš ja fágalaččat dohkálaš buohccedivššu vuodđun leat ođasmahtton máhttu, dohkálašvuolta ja olbmuid iešstivrejumi (autonomiija) ja mielmearrideami árvvusatnin. Oahppu galgá sihkkarastit ahte kandidáhta oažžu ipmárdus dasa ahte movt sámi servodagat, gielat, kultuvrrat, religiovnnat, buorádusárbevierut, oainnut dávddaide ja dearvvašvuhtii lea leamaš, lea ja movt dat rivdet áiggi mielde. Oahppu galgá maiddái sihkkarastit gelbbolašvuoda ja miellaguottuid man vuodul fállujuvot ovttáárvosaš bálvalusfálaldagaid buot servodat joavkkuide. Sámiid eamiálbmotstáhtus ja sin vuoigatvuodát gielalaš- ja kultuvrralaš láhččojuvvon bálvalusaide leat erenoamážit deattuhuvvon (§ 2).» ([Forskrift om nasjonal retningslinje for samisk sykepleierutdanning](#)).

Studeanta ferte oahpahuvvot dasa ahte sáhtta dikšut pasieanttaid geain leat mánggadáfot ja seagáš buozalmasvuodát. Studeanta galgá oahppat iešheanalachčat árvvoštallat ja guoddit ovddasvástádusa vuoruhemiin ja mearrádusain barggadettiinis buohccedikšumiin. Oahppu galgá leat práksislahka, profešuvdnaguvllot ja dutkan- ja máhttovuđot ja sihkkarastit ahte studeanta ovdánahtta máhtu, gelbbolašvuoda ja gálggaid mat addet mii addá vuodu doaimmahit buohccedivššu buot ahkásaš buhcciide, sihke ovttaskasolbmuide ja joavkkuide. Buohccedivššára gelbbolašvuolta galgá sihkkarastit ovttáárvosaš bálvalusfálaldagaid buohkaide servodagas, earret eará áimmahuššat sámiid eamiálbmotstáhtusa man fuopmášupmi lea sin vuoigatvuodát gielalaš ja kultuvrralaš heivehuvvon bálvalusaide.

Oahppu lea organiserejuvvon vuodđodásis, ja de eanet váddásat ja seagáš dássái. Dábálaš fáttát nugo etihkka, pasieantasihkarvuolta, gulahallan, ovttasdoaimman ja jodiheapmi áimmahuššo mángga fáttáin, sihke teorehtalaččat ja praktihkalaččat, olles oahppoáigodagas.

Vuosttaš oahppoovttadagas leat teorehtalaš ja praktihkalaš fáttát mat addet vuodđoipmárdusa ovttasdoaimmamii, etihkkii, gulahallamii ja akademalaš gálggaid, ja maid olbmorupmašii, boarrásiid vuodđobuohccedikšui ja iežas fága jodiheapmái.

Nubbi oahppoovttadagat fátmasta buohccedivššu sidjiide geain leat fáhkkaš, bissovaš ja kritihkalaš

buozalmasvuohta, buozalmasvuodaoahppa, dálkkasgieđahallama ja álgaheami dieđateoriijas.

Goalmmát oahppoovttadat fáttmasta teorijja ja buohccedivššu olbmuid geain leat mánggadáfot ja seagáš gillámušat. Fáttmasta buohccedikšofágalaš jodiheami, kvalitehtasihkkarastima ja pasieantasihkarvuođa mas deattuhuvvo movt buriid pasieantamannolagaid láchčit dikšunáiggis.

Práksisoahput čađahuvojit suohkan- ja spesialistadearvvašvuodabálvalusas. Okta fáddá sisdoallá guovllubuohtedivššu čieknudeami /Rural Nursing.

Tabealla vulobealde čájeha oahpu iešguđet fáttáid, lohkanbadjeorganiserema ja oahppočuoggáid loguid.

Oahpu huksehus

Fáddákoda	Fáddánamma	OČ	Lohkanbajit							
			1	2	3	4	5	6	7	8
SYS-1110	Anatomijja, fysiologiija ja biokemijja	12	x							
SYS-1121	Vuodđobuohtedikšun buozalmasvuodaoahpain ja farmakologiijain	15	x	x	x					
SYS-1130	Buhtisvuohta ja mikrobiologiija	3	x							
SYS-1150	Ovttasdoaiman, etihkka ja vuodđoakademalaš dearvvašvuođa ja sosiálaš gálggat	10	x	x						
SYS-1180	Práksisráhkaneapmi 1	5	x	x						
SYS-1190	Práksisoahput vuodđobuohtedikšun	12		x						
SYS-1191	Prošeaktapráksis mánat ja nuorat	3			x					
SYS-2111	Buohtedikšun fáhkkaš, bissovaš ja kritihkalaš buhcciide buozalmasvuodaoahpain ja farmakologiijain	15			x	x	x			
SYS-2120	Dálkkasrehkenastin ja -gieđahallan	2			x					
SYS-2140	Dieđateoriija ja dutkanmetoda	3					x			
SYS-2184	Práksisráhkaneapmi 2	4			x	x	x			
SYS-2291*	P1 Medisiinnalaš buohccedikšun, práksisoahput	12			x					
SYS-2391*	P1 Ruovttubuohtedikšun, práksisoahput	12			x					
SYS-2491*	P1 Kirurgijja buohccedikšun práksisoahput	12			x					
SYS-2591*	P1 Psyhkalaš dearvvašvuohta, práksisoahput	12			x					
SYS-2292*	P2 Medisiinnalaš buohccedikšun, práksisoahput	12				x				
SYS-2392*	P2 Ruovttubuohtedikšun, práksisoahput	12				x				
SYS-2492*	P2 Kirurgijja buohccedikšun, práksisoahput	12				x				
SYS-2592*	P2 Psyhkalaš dearvvašvuohta, práksisoahput	12				x				
SYS-2393*	P3 Ruovttubuohtedikšun, práksisoahput	12					x			
SYS-2493*	P3 Kirurgijja buohccedikšun, práksisoahput	12					x			
SYS-2293*	P3 Medisiinnalaš buohccedikšun, práksisoahput	12					x			
SYS-2593*	P3 Psyhkalaš dearvvašvuohta, práksisoahput	12					x			
SYS-2294*	P4 Medisiinnalaš buohccedikšun, práksisoahput	12						x		
SYS-2394*	P4 Ruovttubuohtedikšun, práksisoahput	12						x		
SYS-2494*	P4 Kirurgijja buohccedikšun, práksisoahput	12						x		
SYS-2594*	P4 Psyhkalaš dearvvašvuohta, práksisoahput	12						x		
SYS-2610	Buohtedikšun pasieanttaide geain leat mánggadáfot ja seagáš buozalmasvuodát	8					x	x	x	
SYS-2620	Buohtedikšofágalaš jodiheapmi, servodatdieđa ja teknologiija	6							x	
SYS-2630	Bachelorbargu	15							x	x
SYS-2680	Práksisráhkaneapmi 3	3						x	x	
SYS-2690	Práksisoahput buohccedikšofágalaš jodiheamis	12								x
SYS-2691	Sámi guovllubuohtedikšun	4							x	

Ovdamáhttogáibádusat

Fáddákoda	OČ	Fáttat maid ferte leat ceavzán ovdal go beassá álgit fáddái	Fáttat maid ferte leat ceavzán jus galgá beassat eksámena váldit fáttás
SYS-1110	12		
SYS-1121	15		
SYS-1130	3		
SYS-1150	10		
SYS-1180	5		
SYS-1190	12	SYS-1180	
SYS-1191	3		
SYS-2111	15		SYS-1150, SYS-1110, SYS-1121, SYS-1130, SYS-1190, SYS-1191
SYS-2120	2		SYS-1150, SYS-1110, SYS-1121, SYS-1130, SYS-1190, SYS-1191
SYS-2140	3	SYS-1150, SYS-1110, SYS-1121, SYS-1130, SYS-1190, SYS-1191	
SYS-2184	4		SYS-1150, SYS-1110, SYS-1121, SYS-1130, SYS-1190, SYS-1191
SYS-2291	12	SYS-1110, SYS-1130, SYS-1190, SYS-1191, SYS-1150, bargogáibádusat SYS-2184	
SYS-2391	12	SYS-1110, SYS-1130, SYS-1190, SYS-1191, SYS-1150, bargogáibádusat SYS-2184	
SYS-2491	12	SYS-1110, SYS-1130, SYS-1190, SYS-1191, SYS-1150, bargogáibádusat SYS-2184	
SYS-2591	12	SYS-1110, SYS-1130, SYS-1190, SYS-1191, SYS-1150, bargogáibádusat SYS-2184	
SYS-2292	12	SYS-1121, SYS-2391 dahje SYS-2491 dahje SYS-2591	
SYS-2392	12	SYS-1121, SYS-2291 dahje SYS-2491 dahje SYS-2591	
SYS-2492	12	SYS-1121, SYS-2291 dahje SYS-2391 dahje SYS-2591	
SYS-2592	12	SYS-1121, SYS-2291 dahje SYS-2391 dahje SYS-2491	
SYS-2293	12	SYS- 2392 dahje SYS-2492 dahje SYS-2592	
SYS-2393	12	SYS- 2292 dahje SYS-2492 dahje SYS-2592	
SYS-2493	12	SYS- 2292 dahje SYS-2392 dahje SYS-2592	
SYS-2593	12	SYS- 2292 dahje SYS-2392 dahje SYS-2492	
SYS-2294	12	SYS-2184, SYS-2120, SYS-2393 dahje SYS-2493 dahje SYS-2593	
SYS-2394	12	SYS-2184, SYS-2120, SYS-2293 dahje SYS-2493 dahje SYS-2593	
SYS-2494	12	SYS-2184, SYS-2120, SYS-2293 dahje SYS-2393 dahje SYS-2593	
SYS-2594	12	SYS-2184, SYS-2120, SYS-2293 dahje SYS-2393 dahje SYS-2493	
SYS-2610	8		SYS-2111, SYS-2120, SYS-2184, SYS-2140, SYS-2294 dahje 2394 dahje 2494 dahje 2594
SYS-2620	6	SYS-2111, SYS-2120, SYS-2184, SYS-2140, SYS-2294 dahje 2394 dahje 2494 dahje 2594	
SYS-2630	15		SYS-2610, SYS-2620, SYS-2680, SYS-2691 dahje SYS-2692 dahje SYS-2693
SYS-2680	3	SYS-2111, SYS-2120, SYS-2184, SYS-2140, SYS-2293 dahje 2393 dahje 2493 dahje 2593	
SYS-2690	12	SYS-2610, SYS-2620, SYS-2680	
SYS-2691	4	SYS-2111, SYS-2120, SYS-2184, SYS-2140, SYS-2294 dahje 2394 dahje 2494 dahje 2594	

Oahpahus-, oahppan- ja árvvoštallanvuogit

Oahpu bargoviidodat vástida 180 oahppočuoggá njealji jagi badjel oasseáiggis. Dát mearkkaša studeanttaide sullii 30 diimmu bargonoađi vahkkosaččat teorijafáttáin olahan dihte oahppojoiksosiid. Práksisáigodagain meroštallojuvvo 40 diimmu bargonoađi vahkkosaččat, go práksis lea ollesáiggis.

Pedagogalaš láhčimis deattuhuvvo oahppan proseassan, ovddasvástádus iežas oahppamii ja iešguđetlágan studeantadoaimmat. Sámi árbevierro- ja gaskavuodamáhtut deattuhuvvojit. Refleksuvdna iežas kultuvrii ja iešguđetlágan kulturipmárdusaid birra digaštallojuvvo. Oahppan- ja oahppodoaimmat dáhpáhuvvet oktagaslaččat ja fárrolaga joavkkus, čálalaš, njálmmálaš ja praktihkalaš hárbjehusaiguin. Oahppobáikki ja práksissuorggi oassálastima láhččojuvvon oahppandilálašvuodain, oazžu studeanta vejolašvuoda háhkat alces fágalaš ja persovnnalaš vuodá buohccidivššára ámmátlašdoibmii.

Bargu oahppojoavkkuin: Studeanttat čadnojuvvojit iešguđetge oahppojoavkkuide, mat ovttasbarget joavkobargguid seminárain ja gálghárjehallamiin.

	Joavkoproseassat galget veahkehit studeanttaid oahppat ovttasbargat. Vurdojuvvo ahte studeanttat oassálastet árrjalaččat ja addet saji nuppiideaset oaiviliidda vai ieža ovdánit ámmátlaš fidnobargi rolla guvlui. Ráhkkaneapmi praktihkalaš gálggaide ja reflekšuvnnat práksisa hárrái: Oahpu gálghárjehallan addá studeanttaide hárhallama praktihkalaš buohccedikšogálggaide ja bargovugiide. Studeanttat leat vuoruid mielde sihke buohccedivššár- ja pasieantarollain, ja atnet maid simulerenmodeallaid. Bargu čuovvu buohccedikšuma prinsihpaid. Áican, ráhkkaneapmi, giehtačeahppi, guorahallan, árvoštallan ja reflekšuvdna deattuhuvvojit. Simuleren: Simuleren addá vejolašvuoda vásihit ja oahppat movt hálddašit medisiinnalaš dilálašvuodaid, ja bargat joavkkuin jođihemiin ja gulahallamiin. Simulerendilálašvuodain hárhallá studeanta iešguđetlágan diliide mat sulastahttet duohta diliid. Oahppovuohki lea rollaneavttašeapmi ovttašrádiid iežas oahpu studeanttaiguin, ja ámmátlašgaskasaš joavkkuin. Práksisoahput: Geahča sierra čuoggá oahppoplánas, gos leat dárkileappot dieđut práksisoahpuid birra. Casevuđot oahpahus: Casevuđot oahpahus lea bargovuohki mii veahkeha oaidnit oktavuodaid teorijja ja práksisa gaskkas. Oahpahasas geavahuvvojit ráhkaduvvon (máhkaš) dáhpáhusat oahppama, máhttoovddideami ja reflekšuvnna vuolggasadjin. Logaldallamat, fáddábeaivvit, gulahallankonferánssat ja seminárat veahkehit čiekŋudit lohkanmeari, addet oppalašgeahčastat- ja dárkilismáhtu, ja veahkehit olahit oahppanjoksosiid. Logaldallamat galget leat máhttovuđot. Seminárain válljejuvvojit dađi mielde oahppanvuogit mat guđege fáddái ain heivejit. Oahppanvuogit sáhttet leat logaldallamat, ovdanbuktimat, digaštallamat, paneladigaštallamat dahje oahppomátkkit. Studeanttat besset hárhallat fágalaš digaštallamiid, ja teorehtalaš ja praktihkalaš máhtolašvuoda lonohallama. Čálalaš barggut: Oahppan dihte, de ferte teorehtalaš máhtu ja praktihkalaš bargovásáhusa giedahallat ja reflekteret, sihke čálalaččat ja njálmmálaččat. Studeanta
--	--

	galgá bargogáibádusaid, prošeaktabarggu ja fágalaš čieknudeami bokte oahpásnuvvat fágaovddideami ja dutkama bargovugiide. Dat movttiidahtta studeantadoaimma, hutkáivuoda ja dihtomielalašvuoda, ja ovddida maid fágateavsttaid čállingálggaid. E-oahppan: UiT Norgga árkalaš universitehta digitála oahppanlávdi adno diehtjuohkimii, gulahallat studeanttaiguin, sisabuktimiidda ja ruovttoluottadieđuide. Oasit oahpahusas sáhttet lágiduvvot neahta bokte nu go logaldallamat, bargobihtát dahje eará e-oahppanresurssat. Bákkolaš bargogáibádusat, bákkolaš práksis ja eksámenat leat čielgasit čilgejuvvon fáddáčilgehusain.
Relevánsa	Buohccedivššáriin lea gelbbolašvuolta bargat buot dearvvašvuodabálvalusa surggiin, sihke regionálalaččat, nationálalaččat ja riikkaidgaskasaččat. Go kandidáhtas lea sámi buohccedivššár bachelorgráda, de son lea čađahan mánggabealat oahpu mii lea bivnnut bargomárkanis, ja dasa lassin addá ollu vejolašvuodaid váldit lassioahpu ja spesialiserema. Kandidáhtain lea dasa lassin earenoamáš gelbbolašvuolta eamiálbmotvuoigatvuođain, sámi kulturipmárdusain, eavttut dikšut kultuvrralaš oadjebasvuođain, ja maiddái álgoeahppu eamiálbmotmetodologiijas. Sámi buohccedivššároahpu bachelorgráda addá dutnje vuoigatvuođa ohcat autorisašuvnna buohccedivššárin.
Bargoviidodat	Olahan dihte oahppomihttomeriid fertejit studeanttat teoriijafáttáin vuordit su. 30 diimmu barggu vahkkosaččat, dasa gullet maiddái logaldallamat, seminárat ja iešoahppan. Práksisoahppu ja práksisguvllot oahpahus dahká oktiibuot 90 oahppočuoggá ja lea integrerejuvvon oassi oahpus.
Oahpahus- ja eksámengiella	Oahpahus lea eanaš dárogillii. Sámegiela sáhtta atnit go buohkat ipmirdit sámegiela. Eará skandinávalaš gielaide dahje engelasgiela sáhttet maiddái adnot oahpahusgiellan. Eksámengiella lea dárogiella. Studeanttat sáhttet ohcat oažžut bargobihtáid ja/dahje vástidit eksámena eará gillii go dat mii lea mearriduvvon fáddáčilgehusas vrd.

	Forskrift om studier og eksamener ved UiT (UiT oahpuid ja eksámeniid láhkaásahus) § 20 .
Internašunaliseren ja studeantalonohallan	Internašunaliseren lea buohccedivššu bachelorprográmma ángiruššansuorgi. Studeanttat sáhttet ohcama vuodul beassat čađahit osiid oahpusteaset olgoriikkas. Ohcci árvoštallojuvvo fágalaš ja persovnnalaš eavttuid vuodul. Olgoriikkas galgá studeanta lohkat universitehtain dahje allaskuvllain, maiguin lea dahkkon šiehtadusat. Studeanttat, geaidda juolluduvvo lonohallanorrund oahppoáiggis, sáhttet vásihit go sii leat lonuhallamis ahte sáhttá boahit heiveheapmi bargogáibádusaide dahje eksámeniidda mat leat čadnon fáttáide oahppoprográmmas mii lea jođus. Heiveheami galgá oahppojođiheaddji dohkkehit, ja dat dihtto oassin Learning Agreement nammasaš šiehtadusaš ovdal vuolgga olgoriikki. Dieđut iešguđetlágan lonohallanprográmmaid ja -šiehtadusaid birra gávdnojit UiT neahttasiidduin Studentutveksling (studeantalonohallan). Lea vejolaš čađahit práksisa eamiálbmotguovlluin olgoriikkas, UiT ásahuvvon šiehtadusaid čađa.
Práksisoahput	Práksisoahput ja práksisguvllot oahpahus dahket oktiibuot 90 oahppočuoggá ja lea integrerejuvvon oassi oahpus. Práksisoahpuid viidodat lea 2300 diimmu, ja čuvvot direktiivva 2005/36/EF fidnogelbbolašvuodaid dohkkeheami birra, manjit rievdadusaiguin, ja maiddái direktiivva 2013/55/EU, sisdoalu ja viidodaga ektui. Oahppu lea dahkan ovttasbargošiehtadusaid práksisbáikkiiguin vrd. Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger (dearvvašvuoda- ja sosiálafágaoahpuid oktasaš rámmaplána láhkaásahus) §3. Ovttasbargošiehtadusain čilgejuvvo práksisoahpuid plánen ja ovttasbargu studeanttaid bagadallama birra. Práksis čađahuvvo vuosttažettiin guovlluin maid oahppobáikkit gokčet. Studeanttat fertetit rehkenastit čađahit práksisiid eará báikkiin go oahppobáikkis. Studeanttat galget čuovvut práksisbáikki gustojeaddji vuorrobargoortnega.

Práksisoahput leat plánejuvvon ja mearrediđolaččat, ja galget addit studentii vásáhusaid buohccedivššubarggus. Oahppan práksissuorggis galgá hárjehahttit praktihkalaš gálggaid ja návccaid movt doibmiibidjat fágagelbbolašvuodaid ja bargat máhttovuđot konkrehta dilálašvuodain. Práksisoahpuin deaivá studeanta pasieanttaid ja oapmahaččaid, ja oažžu vejolašvuoda guorahallat iešguđetlágan fenomenaid, mat leat buohccedivššus. Sii besset bargat máhtu integreremiin ja reflekteret miellaguottuid, árvvuid ja etihka birra. Studeanttat besset maddái vásihit bargosearvevuoda ja ámmátlašgaskaš ovttasdoaibmama fidnojoavkkuiguin. Práksisoahpuid čálalaš bargogáibádusat dagahit ahte studeanttat integrerejit iešguđetlágan máhttovugiid ja atnet dutkama go barget buohccedivššus. Studeanttat galget práksisoahpuid áiggi čađahit iešguđetlágan bargogáibádusaid mat čielgasit bohtet ovdan fáddáčilgehusas.

Práksisoahpuid bokte bohtet studeanttat deaivat pasieanttaid buot agiin.

Studeanttat ožžot vuosttažettiin vásáhusa boares olbmuid divššus buhccidruovttuin vuosttas oahppoovttadagas, ruovttubuohccedivššus ja manjimuš práksisis oahpu manjimuš oahppoovttadagas. Dearvvašvuodaovddideaddji ja eastadeaddji buohccidikšu mánáide čađahuvvo práksisprošeaktan 1. ovttadagas.

Práksismolsumis juhkkovuvvojit juohke luohkká njealji jovkui. Juohke joavku juhkkovuvvo de kirurgijja, medisiinna, psyhkalaš dearvvašvuoda ja gárrenávnnašfuolaheami, ja maid ruovttubuohccedivššu práksisfáttáide. Práksismolsun čađahuvvo 2. ja 3. oahppoovttadagas. Oasseohppui mearkkaša dat ahte práksismolsun 3. – 6. lohkanbájis heaittihuvvo. Dat čađahuvvojit njeallje práksisáigodaga main leat gávccii práksisvahku juohke áigodagas.

Manjimuš oahppaovttadagas leat 8 vahkkosaš práksis buohccedikšofágalaš jođiheamis ja 3 vahku práksisčieknjudanfáddá guovllubuohccedivššus.

Práksisoahput bagadallojit, mii mearkkaša ahte oahpu fágabargi čuovvula studeanttaid ovttas práksissuorggi bagadalliin. Práksisoahput árvvoštallojit ceavzán dahje ii ceavzán.

	Buot práksisoahput leat bákkolaččat ja jávkan badjel 10 % mearkkaša ahte loahppaárvoštallan ii sáhte čađahuvvot. Jus práksisáigodat árvoštallojuvvo ahte ii leat ceavzán práksisáigodaga, de sáhtta dat mielddisbuktit ahte oahppoprogrešuvdna rievda. Jus práksisáigodat árvoštallojuvvo guovtte geardde ahte ii leat ceavzán, de sáhtta studeanttas váldot eret oahppovuoigatvuohta vrd. Forskrift om studier og eksamener (UiT oahpuid ja eksámeniid láhkaásahus) §31.
Fágalaš ja hálddahušlaš ovddasvástádus	Dearvvašvuođa- ja fuolahusfágaid instituhtta Dearvvašvuođadiehtaga fakultehtas UiT Norgga árkálaš universiteahtas. Fágalaš ovddasvástádus lea biddjon instituhta veahkejođiheaddjái buohccedivššus IHO:s ja instituhta veahkejođiheaddjái ja oahppobagadallái UiT:s Hámmerfeasttas.
Kvalitehtasihkkarastin	Dearvvašvuođa- ja fuolahusfágaid instituhtta árvoštallá oahppofálaldagaid ja fáttáid jeavddalaččat. Oahppu kvalitehtasihkkarastojuvvo oktilaččat áiggis áigái gustojeaddji UiT oahppodoaimma kvalitehttavuogádaga olis. Fuolahan dihte oahppokvalitehta ovdáneami sáhttet oahpahuš- ja bargovuogit, bargogáibádusat ja árvoštallanortnegat muddejuvot.
Eará mearrádusat	Buohccedivššároahpus leat gáibádusat biktasiidda/gárvvuide, uniforbmi, dorvvolašvuođabiergasiidda ja bargobiktasiidda. Práksisoahpuid čađaheamis gustojit práksisbáikki gárvodannjuolggadusat. Studeanttat geat gokčet ámadaju dahje biehttalit čuovvumis gustojeaddji gárvodannjuolggadusaid, sáhttet massit vuoigatvuođa čađahit práksisoahpuid. Práksis studeanttaid sáhttit dadjat leat dearvvašvuođabargit Lov om helsepersonell (dearvvasvuođabargiidlága) § 3 vuodul. Dát dáidá maid váikkuhit njuolggadusaide njoammunsuodjaleami ja boahkuid dáfus.

